

การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน
สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

A Study of Good Governance Principles Administration of Private Vocational Colleges
under Vocational Roi-Et Province

วิรัช เจริญเชื้อ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด 2) เปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูระดับอาชีวศึกษา จำนวน 162 คน จำนวน 9 สถานศึกษา ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างใช้ t-test และ F test

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.62), ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.81), ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.76), ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.73), ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.75) และ ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.72) 2) การเปรียบเทียบระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์สอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล , ผู้บริหารสถานศึกษา , ระดับอาชีวศึกษาเอกชน

Abstract

The purposes of the research were to:1) study of good governance principles administration of private vocational colleges under vocational Roi-et province, 2) compare the good governance principles administration of private vocational colleges under vocational Roi-et province accountability as perceived by qualification teaching experience. The samples consisted of representatives teachers totally 162 teachers in 9 college under vocational Roi-et province. The tools for collecting data was a rating scale questionnaire. Statistics used in data analysis composed of percentage, mean, Standard Deviation, t-test, and One-way ANOVA.

The results of the research were as follows; 1) study of good governance principles administration of private vocational colleges under vocational Roi-et province was at a high level in every aspect ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.73). When considering in each aspect from high to low level in order; Value for Money ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.62), The Rule of Law ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.81), Participation ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.76), Responsibility ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.73), Accountability ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.75) and Morality ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.72). 2) The comparison results : the good governance principles administration of private vocational colleges under vocational Roi-et province; Teachers with different teaching experience have not different opinions and was not different in all aspects. The different on working experiences and opinions was not different in all aspects.

Keywords: good governance principles administration, Administrators, private vocational colleges

อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
วิทยาเขตขอนแก่น

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในปัจจุบันยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สิ่งแวดล้อม รวมไปถึงด้านการศึกษา ดังนั้นในการบริหารงานท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนั้น ผู้บริหารจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร เมื่อเป็นเช่นนี้รัฐบาลจึงต้องมีการปรับปรุงระบบการบริหารราชการ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานนำรูปแบบการบริหารมาใช้ในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการศึกษาก็ได้มีการนำหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยนับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากตระหนักดีว่าความเข้มแข็งและความมั่นคงของประเทศมาจากการพัฒนาศักยภาพของคนในชาติ โดยอาศัยระบบการศึกษาที่ครอบคลุม เข้มแข็ง มีคุณภาพและประชาชนมีส่วนร่วม การบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย และประสบความสำเร็จสูงสุด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น กระบวนการบริหาร หรือการนำทฤษฎีการบริหารมาประยุกต์ใช้ การจัดการศึกษาของชาติที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 ออกตามความในมาตรา 81 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวดที่ 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 ความว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรมโดยให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน

ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องยึดการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม มีความโปร่งใสได้รับการยอมรับและเชื่อถือ ดังนั้นผู้บริหารในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง จะต้องมีการนำหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมายึดในการบริหารงานทุกด้านอยู่เสมอ เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิผลและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอน โดยจะศึกษาในลักษณะการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้านคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัด

การศึกษาของผู้บริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน
3. เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศของอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจและภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขมีความรู้จักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และส่งเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใสและมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญและกระแสโลกยุคปัจจุบันองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ 1) หลักนิติธรรม (Rule of Law) 2) หลักคุณธรรม (Ethics) 3) หลักความโปร่งใส (Transparency) 4) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) 5) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) 6) หลักความคุ้มค่า (Value for Money) หลักธรรมาภิบาลนั้นได้มีการพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องในสังคมไทย มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ และกฎหมายลำดับรอง รวมทั้งการนำมาปรับใช้ในสังคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นระยะเวลาพอสมควร รัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศและองค์กรภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญมาก เพราะหลักธรรมาภิบาลได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักการสากลที่สนับสนุนสังคมที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย เมื่อประเทศไทยใช้หลักปกครองในระบอบ

ประชาธิปไตยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนยุทธศาสตร์ชาติตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันว่าหลักธรรมาภิบาลเป็นหลักการสำคัญในการขับเคลื่อนหน่วยงานในภาครัฐและภาคเอกชนควบคู่กับการพัฒนาระบบประชาธิปไตย ถึงแม้จะมีความแตกต่างกันในเรื่องความหมายหรือค่านิยมของหลักธรรมาภิบาล ซึ่งนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิและองค์กรต่างๆ มีการเรียกชื่อหรืออธิบายความหมายเพื่อการนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมนั้นๆ

หลักธรรมาภิบาลอาจบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาซึ่งได้แก่การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารบุคคล และบริหารทั่วไป และเป้าหมายในการจัดการศึกษาคือทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข สถาบันการศึกษาหรือองค์กรทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน ผู้ที่มีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานก็คือ ผู้บริหารสถาบันการศึกษาหรือองค์กรเหล่านั้น เพราะผู้บริหารฯ เป็นผู้ดำเนินกิจการต่างๆ ในองค์กร รวมทั้งควบคุมบังคับบัญชา ริเริ่มกิจกรรมต่างๆ การบริหารกิจการที่ดีหรือเรียกว่าธรรมาภิบาลหรือธรรมรัฐของสถาบันหรือองค์กรในประเทศ นอกจากครู ผู้เรียน และประชาชนโดยทั่วไปแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษายังเป็นอีกกลุ่มบุคคลหนึ่งที่สำคัญ และต้องกำหนดบทบาทเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิรูปการศึกษา ต้องบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นหลักธรรมาภิบาลแบบวัฒนธรรมอย่างแท้จริง มิใช่การร่างด้วยกฎหมายและต้องเกิดประโยชน์ต่อทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มิใช่บริหารเพื่อประโยชน์ต่อบุคคลหรือกลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่งโดยเฉพาะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549: 30)

การบริหารที่ดี มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลนั้นจะขาดเสียมิได้คือการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล คือ คุณธรรมของนักปกครองนักบริหารที่ดี (Good Governance) ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิธีการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลที่เป็นกฎหมายเพื่อใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดคือ ผู้บริหาร ซึ่งนับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญในการจัดระบบบริหารทั้งในทางวิชาการ งบประมาณ บริหาร งานบุคคลและบริหารงานทั่วไป ให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาลที่ยึดหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการ

มีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส และหลักความคุ้มค่า เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจสั่งการ ซึ่งเป็นเครื่องชี้หรือกำหนดทิศทางในการทำงานของบุคลากรในการทำงาน ดังนั้น การตัดสินใจใดๆ ย่อมมีผลกระทบต่อหน่วยงานซึ่งอาจทำให้เกิดประสิทธิภาพหรือเกิดความล้มเหลวในหน่วยงานได้ หลักธรรมาภิบาล หรือ Good governance จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่ดี เพื่อเป็นหลักประกันว่าในองค์กรไม่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง ไม่ด้อยประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยพร้อมทั้งศึกษาความหมาย องค์ประกอบ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชนโดยการประมวลผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาความสำคัญเพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด
3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) ครูอาชีวศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการนำไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยแบบสอบถาม มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.97 เพื่อให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
5. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1 ประชากร คือ บุคลากร 9 สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 289 คน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ปีการศึกษา 2561

5.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูระดับอาชีวศึกษา จำนวน 162 คน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ปีการศึกษา 2561 โดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) แบ่งตามสัดส่วนระดับการศึกษาและประสบการณ์ สอน จากนั้นใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการนำไปวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, L.J., 1951) โดยแบบสอบถาม มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปยังวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 9 สถานศึกษา ด้วยตนเองโดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยเก็บข้อมูลได้ 100%

แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการศึกษา

สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนและร้อยละสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ที่สอน พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชนสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่า ครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 76.54 สูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 23.46 ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 40.12

ตารางที่ 1 ผลการปฏิบัติการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชนสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	ค่าสถิติ		ระดับการปฏิบัติ
	\bar{x}	S.D.	
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.73	0.81	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.59	0.72	มาก
3. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.66	0.76	มาก
4. ด้านหลักความโปร่งใส	3.62	0.75	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.64	0.73	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.75	0.62	มาก
รวม	3.67	0.73	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการปฏิบัติการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชนสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = 0.62), ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{x} = 3.73$, S.D.=0.81), ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{x}=3.66$, S.D.=0.76), ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = 0.73) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = 0.75) และ ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = 0.72)

ผลการเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน

พบว่า ครูที่มีประสบการณ์สอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมไม่แตกต่างกัน ครูระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. ระดับการปฏิบัติการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิรูปการศึกษาไทยได้ดำเนินการอย่างเข้มข้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมาโดยเรียกร้องให้เป็นนิติบุคคล โดยมีแนวคิดของการใช้หลักธรรมาภิบาล ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 มาตรา 35 ทำให้เกิดตัวบ่งชี้ถึงสมรรถภาพที่เป็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมี และต้องบริหารตามแนวคิดดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จอมพร จันทร์เสนะ. 2556 (บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีหรือปริญญาตรี กับวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักความรับผิดชอบ ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล เป็นแนวทางการบริหารที่ผู้บริหารต้องนำมาใช้ในการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชน หากไม่เว้นแม้แต่ทางด้านการศึกษา ที่ผู้บริหารต้องมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานที่สูงที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนาภรณ์ ส่งเสริม และคณะ. 2559 (บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 พบว่า ครูมีความ

คิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยหลักคุณธรรมอยู่ในลำดับแรกรองลงมาคือ หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบต่อหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม ส่วนหลักความคุ้มค่า อยู่ในลำดับสุดท้าย ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและวุฒิการศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปร่วมกำหนดนโยบายและวางแผนการบริหารสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ในทุกระดับการศึกษาให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน

1.2 ควรนำผลการวิจัยนี้ไปทำการพัฒนาปรับปรุงการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ควรจัดทำสถิติข้อมูลและรายงานสรุปผลการพัฒนาปรับปรุงการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อเป็นการพัฒนาปรับปรุงการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในการศึกษาระดับอื่น หรือหน่วยงานต่างๆ

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลให้สอดคล้องกันทุกระดับการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยการบริหารจัดการเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2549. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
2. _____ . (2561). **มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
3. _____ . (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม 2545, 2553)**. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา.

4. จอมพร จันทร์เสนะ. (2556). การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
5. นายกรัฐมนตรี, สำนัก. (2550). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานข้าราชการพลเรือน.
6. บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สุวีริยาสาส์น.
7. รัตนาภรณ์ ส่งเสริม และคณะ. (2559). การบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วารสารการบริหารการศึกษาบัณฑิต ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 (2016): มกราคม - เมษายน 2559. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
8. ราชกิจจานุเบกษา. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (24 สิงหาคม 2550). เล่ม 124 ตอนที่ 21 ก, น. 21-22.
9. Cronbach, L.J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16 (3), 297-334.
10. Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.